

2024-06-18 Nr. NV-1643

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr TAP-23-1849(4) TAIS (23-17626(5))	PAŽYMA DĖL ALTERNATYVIŲJŲ DEGALŲ ĮSTATYMO NR. XIV-196 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2939 IR ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. XI-1375 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2938 ((VYRIAUSYBĖS IŠVADA SEIMUI))		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-11-22	Energetikos ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-04-09	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA
Teikiama Vyriausybės išvada dėl Seimo narių (R. Vaitkaus, L. Savicko, S. Gentvilo, V. Gapšio) parengtų Alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo Nr. XI-1375 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektų (toliau – Įstatymų projektai), kuriais siūloma įstatymuose apibrėžti tikslą: naftos degalų vartojimą Lietuvos transporto sektoriuje 2030 metais sumažinti ne mažiau kaip 41 procentu, lyginant su vartojimu 2021 metais.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS
<p>Siūloma Iš dalies pritarti Įstatymų projektams ir juos tobulinti atsižvelgiant į šias pastabas ir pasiūlymus:</p> <ol style="list-style-type: none">Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymų projektais siūloma tą patį tikslą įtvirtinti Alternatyviųjų degalų įstatyme ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktu, įtvirtinus tikslą viename įstatyme, tokio paties tikslo įtvirtinimas kitame įstatyme neatitiktų teisėkūros tikslingumo principo, todėl siūloma naftos degalų vartojimo sumažinimo tikslą nustatyti tik Alternatyviųjų degalų įstatyme, kuris tiesiogiai reglamentuoja transporto sektoriaus dekarbonizacijos tikslus ir priemones.Įstatymų projektais siekiama papildyti Alternatyviųjų degalų įstatyme ir Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme įtvirtintus tikslus ir uždavinius, nustatant, kad iki 2030 m. būtų siekiama sumažinti naftos degalų suvartojimą Lietuvos transporto sektoriuje ne mažiau kaip 41 procentu, palyginti su naftos degalų suvartojimu 2021 m. Šiuo metu yra atliekamas Nacionaliniame energetikos ir klimato srities (toliau – NEKS) veiksmų plano projekte įtvirtintų priemonių poveikio kuro ir energijos balansui vertinimas, kurį atlieka viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra ir Aplinkos apsaugos agentūra. Preliminariu vertinimu, visa apimtimi įgyvendinus NEKS veiksmų plano projekte įtvirtintas priemones, 2030 m. naftos degalų suvartojimas kelių transporte galėtų sumažėti ne mažiau kaip 39 procentais, todėl siūloma Įstatymo projektu Nr. 1 keičiamą Alternatyviųjų degalų įstatymo 1 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip: „2. Šio įstatymo tikslas – mažinti transporto sektoriaus poveikį klimato kaitai ir aplinkos oro taršai, siekiant, kad 2030 metais atsinaujinančių energijos išteklių dalis transporto sektoriuje, palyginti su bendruoju galutiniu energijos suvartojimu transporto sektoriuje, sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų. Šiuo įstatymu taip pat siekiama, kad iki 2030 metų naftos degalų suvartojimas kelių transporte sumažėtų ne mažiau kaip 39 procentais, palyginti su naftos degalų suvartojimu 2021 metais.“Įstatymų projektais taip pat siūloma įpareigoti Vyriausybę ar jos įgaliotą instituciją patvirtinti naftos degalų suvartojimo mažinimo priemonių planą kaip NEKS veiksmų plano dalį. Atsižvelgiant į tai, kad NEKS veiksmų plane jau yra įtvirtintos priemonės, prisidedančios prie naftos degalų suvartojimo mažėjimo, siūloma atsisakyti Įstatymo projektu Nr. 1 keičiamo Alternatyviųjų degalų įstatymo 2 straipsnio 2 dalies ir Įstatymo projektu Nr. 2 keičiamo Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 2 straipsnio 2 dalies.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS
Pateikiamoje Vyriausybės išvadoje aiškiai nurodomi argumentai dėl Įstatymų tikslinimo.

STEBĖSENA
-

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Nutarimo projektas derintas su visais suinteresuotais subjektais.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadose pateiktas pastabas ir pasiūlymus pakoreguotas Nutarimo projektas, į pastabas atsižvelgta. Taip pat nutarimo išvada patikslinta atsižvelgiant į 2024 m. balandžio 9 d. vykusio Vyriausybės atstovų tarpinstitucinio pasitarimo metu išsakytą poziciją.

Taip pat Nutarimo projektas buvo derinamas su visomis suinteresuotomis institucijomis ir socialiniais ekonominiais partneriais. Pastabas ir pasiūlymus dėl Nutarimo projekto pateikė Teisingumo ministerija, Aplinkos ministerija, Lietuvos darbdavių konfederacija, MB „Thermal Pro“, Lietuvos švariųjų technologijų klasteris, Biodegalų asociacija, UAB „Elinta Charge“, VšĮ „Žaliosios politikos institutas“, UAB „Eldrive Lithuania“, UAB „Kurana“, UAB „Tube Green“, Alternatyviųjų degalų infrastruktūros asociacija, UAB „Solet“, Lietuvos saulės energetikos asociacija, UAB „Inbalance Grid“, UAB „Vilniaus apšvietimas“, Lietuvos biodegalių asociacija, UAB „AUTOCAPITAL“, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija. Buvo atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabas.

Pagrindinė nesuderinta pastaba iš rinkos dalyvių yra jų siūlymas pritarti Įstatymų projektams. Akcentuojamas poreikis įtvirtinti tikslą mažinti naftos produktų vartojimą transporto sektoriuje 41 proc. iki 2030 m. įstatymų lygmeniu, argumentuojant, kad šis tikslas nėra tinkamai įtvirtintas teisinėje bazėje. Pažymėtina, kad toks rinkos dalyvių argumentavimas nėra tikslus, kaip ir įvardinama išvados tekste, siekis mažinti iškastinio kuro naudojimą iki 50 proc. yra numatytas Nacionalinėje klimato kaitos valdymo darbotvarkėje, o jam įgyvendinti, rengiamas atnaujintas NEKS veiksmų planas.

Siekiant aptarti pastabas ir pasiūlymus, į kuriuos nebuvo atsižvelgta, 2023 m. gruodžio 28 d. buvo organizuotas suinteresuotų subjektų pasitarimas, tačiau jo metu nepavyko rasti sutarimo, todėl likusios pastabos pateikiamos kartu su Nutarimo projektu pridedamoje derinimo pažymoje.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina Nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja